

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права

Кафедра приватного права

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ

від «21» 09 2023 р. № 1

Голова НМР І.І. Шемелинець

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СІМЕЙНОГО ПРАВА»

для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня

денної форми навчання

галузь знань 08 «Право»

спеціальність 081 «Право»

освітня програма «Право»

Статус дисципліни вибіркова

Ірпінь 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сімейного права» укладена на основі освітньої програми «Право» для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 081 «Право», затвердженої Вченою радою Університету 29.09 2022 року, № 3.

Укладач: ms- І.В. Чеховська, професор, д.ю.н., завідувач кафедри приватного права

Гарант освітньої програми ms- Ю.І. Аністратенко, к.ю.н., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою приватного права від «29» 08 2023 р. № 1

Завідувач кафедри ms- І.В. Чеховська, д.ю.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, від «04» 09 2023 р. № 2

Голова вченої ради ННІ права ms- В.В. Топчій, д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу ms- І.В. Качур, к.біол.н., доцент

Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри приватного права
від _____ 2023 р. № _____

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	9
2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.4. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	20
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	20
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	32
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	34
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	34
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	41

ПЕРЕДМОВА

Сімейне право регулює певну сукупність суспільних відносин – а саме сімейні відносини. Дані відносини характеризуються спільними ознаками, що дає підстави розглядати їх як цілісне утворення в загальній системі суспільних відносин. Важливо зазначити, що до сімейних належать різні за своєю природою відносини. Це відносини, які складаються між членами сім'ї, а також особами, які хоча і не є членами сім'ї в повному розумінні, але пов'язані між собою певними сімейними правами та обов'язками (наприклад відносини між батьком, який не перебував у шлюбі з матір'ю дитини, і самою дитиною).

Відтак проблема природи сімейно-правових норм і про місце сімейного права в системі права, безперечно, відноситься до числа найбільш обговорюваних у науковому середовищі. Аналіз проблематики актуальних проблем сімейного права виводить за межу чистих правових явищ і можливий лише при розгляді методології та загальнофілософських аспектів.

Військова агресія російської федерації привернула увагу до актуальних питань сімейного права (опіка, піклування, розлучення, аліментні питання, виїзд дитини за кордон, визначення місця проживання дитини, захист прав учасників сімейних правовідносин тощо).

У зв'язку з цим вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сімейного права» є необхідним сегментом комплексної підготовки й забезпечення високої кваліфікації правників, які будуть конкурентоздатними й готовими до викликів сьогодення.

Мета навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії системи знань, вмінь та навичок в сфері сімейного права, ознайомлення з актуальними проблемами сімейного права, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до регулювання сімейних правовідносин, формування основних умінь та навичок по застосуванню теоретичних знань із сімейного права у практиці вирішення конкретних спірних ситуацій, активізація аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти, проведення науково-дослідницької роботи, а також засвоєння практичних навичок діяльності правника, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості.

Завдання навчальної дисципліни полягають в формуванні у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії: системних знань щодо теоретичних основ захисту сімейних прав та інтересів, реалізації цих прав, основних доктрин і принципів, змістовних та інституціональних аспектів сімейних прав; засвоєння важливіших сімейно-правових понять та категорій, оволодіння сімейно-правовою термінологією та вміння оперування нею; вміння аналізувати та розв'язувати практичні справи в сфері сімейних правовідносин, використовувати механізми захисту прав учасників сімейних правовідносин, враховувати особливості національного законодавства, застосовувати практичні навички на прикладах судових справ з огляду на розуміння захисту сімейних прав як безпосереднього діючого права, формування та розвиток навичок самостійної наукової роботи та оволодіння методикою проведення досліджень при вирішення сімейно-правових казусів.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, метод проблемного викладу, робота в малих групах тощо. Серед форм викладання навчальної дисципліни переважають лекційні, семінарські заняття, дискусії, презентації, моделювання професійних ситуацій, мозкові штурми, майстер-класи, індивідуальна-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувачів, при виконанні якої здобувач має звертатись до роботи в мережі Internet, працювати з першоджерелами, розв'язувати навчальні практичні задачі, виконувати різні види завдань, а також неодноразово звертатись до самопостереження та самоаналізу.

Організація поточного та підсумкового контролю знань: контроль роботи здобувача вищої освіти є необхідним компонентом навчального процесу, який має на меті визначення реального рівня професійної підготовки здобувача, а також надання необхідних рекомендацій, які будуть сприяти подальшому розвитку його творчої особистості. Об'єктами контролю є отримані здобувачами знання у процесі засвоєння матеріалу дисципліни на лекціях, семінарських заняттях, диспутах та під час виконання індивідуальних завдань. Логічним завершенням процесу контролю є процедура оцінювання отриманих здобувачем знань. Підсумковий контроль передбачає складання здобувачами екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (гр.АП-22-2)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кредитів ЄКТС - 5		
Модулів - 3	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 3	2-й	
Загальна кількість годин – 150	Семестр	
	3-й	
	Лекції	
	26 год.	
	Семінарські	
	24 год.	
	Лабораторні	
	-	-
	Самостійна робота	
	97 год.	
Індивід.-консультаційна робота: 3 год.		
Форма семестрового контролю: екзамен		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

компетентності	результати
<i>Загальні компетентності:</i>	
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового
Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання, законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з врахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів.
Здатність працювати в міжнародному контексті та адаптувати його у вітчизняне.	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
Здатність розробляти проекти та управляти ними	Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання,

	законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з врахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів.
Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері права на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.
Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей.	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
Здатність дотримуватись етичних зобов'язань та етики поведінки, академічної доброчесності під час проведення наукових досліджень та презентації їх результатів	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.
<i>Спеціальні компетентності:</i>	
Здатність до критичного аналізу знань та розуміння предметної області дослідження з оцінкою та синтезом нових комплексних ідей. Здатність планувати та виконувати сучасні інтелектуальні дослідження, як на запити стейкхолдерів так і сучасної світової наукової спільноти для досягнення науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних наукових результатів, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої сфери	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи; використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.
Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи

їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій	права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
Здатність виокремлювати, систематизувати та аналізувати актуальні проблеми, пов'язані з творенням, реалізацією та застосуванням права, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.
Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності	Застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, збереження й аналізу даних та інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
Здатність здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.
Здатність розробляти проекти нормативно-правових та правозастосовних актів, здійснювати експертну діяльність та надавати висновки спеціаліста у сфері права	Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи; використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.
Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них механізми розв'язання	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.
<i>Фахові компетентності:</i>	
Здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування

та нормативного матеріалу	висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.
Набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.
Здатність аналізувати методологічні проблеми загальної теорії права, галузевих юридичних наук	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
Набуття глибокого розуміння та здатності використовувати складові та інструментарій доказування в окремих видах юридичних процесів, а також в процесі наукових досліджень в галузі права	Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.
Здатність використовувати практичний досвід країн ЄС у вирішенні теоретичних та практичних проблем галузевих юридичних наук	Розробляти та реалізовувати наукові та інноваційні проекти, які дають можливість створити нове цілісне знання, законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з врахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Пререквізитами вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сімейного права» є отримані знання із загальнотеоретичних дисциплін юридичного спрямування, таких як: «Філософія правничої науки», «Методологія приватного права», «Діджиталізація наукової діяльності» тощо. Також дана навчальна дисципліна знаходиться у тісному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами, а саме: «Методика викладання правничих дисциплін», «Теоретико-прикладні аспекти законотворення», «Актуальні проблеми адаптації національного законодавства до права ЄС» тощо.

Постреквізитами навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сімейного права» є: «Актуальні проблеми реалізації суб'єктивних цивільних прав, свобод і законних інтересів», «Сучасні проблеми науки цивільного процесуального права» тощо.

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна група АП-22-2

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин
-------	-----------------	-----------------

		Лекції (год.)	Семі нарські (практ.) заняття (год.)	Інд.- конс. робота (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
Модуль 1: Теоретико-правові основи сімейної політики і сімейного права ЗМ 1 (теми 1-7)=2,3 залікових кредита						
T. 1	Державна сімейна політика в Україні	2	2		7	11
T. 2	Сімейна політика в зарубіжних країнах	2	2		7	11
T. 3	Міжнародні стандарти захисту прав дитини	2		3	7	12
T. 4	Вітчизняні стандарти захисту прав дитини	2			7	9
T. 5	Проблеми імплементації принципів сімейного права у національне законодавство України	2	2		7	11
T. 6	Рівність як фундаментальний принцип регулювання сімейних відносин (гендерний аспект)	2	2		7	11
T. 7	Проблеми застосування принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї	2			7	9
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття) – (40 хв.)						
	Всього по модулю 1	14	8	3	49	74
Модуль 2: Способи захисту прав та інтересів учасників сімейних правовідносин ЗМ 2 (теми 8-11)=1,35 залікових кредита						
T. 8	Способи захисту сімейних прав та інтересів	2	2		6	10
T. 9	Судові способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин	2	2		6	10
T. 10	Неюрисдикційні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин	2	2		6	10
T. 11	Договірні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин	2	2		6	10
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття) – (40 хв.)						
	Всього по модулю 2	8	8	0	24	40
Модуль 3: Захист майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин ЗМ 3 (теми 12-15) =1,35 залікових кредита						
T. 12	Законодавчі обмеження майнових прав суб'єктів сімейних правовідносин		2		6	8
T. 13	Окремі види аліментних зобов'язань	2	2		6	10
T. 14	Правове регулювання	2	2		6	10

	сурогатного материнства					
Т. 15	Особисті немайнові права дитини		2		6	8
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття) – (40 хв.)						
	Всього по модулю 3	4	8	0	24	36
Форма підсумкового контролю – екзамен						
	Усього за навчальною дисципліною:	26	24	3	97	150

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1. Теоретико-правові основи сімейної політики і сімейного права				
2	Тема 1: Державна сімейна політика в Україні	Лекція	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	0
2	Тема 1: Державна сімейна політика в Україні	Семінар	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні	2

			наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	
2	Тема 2. Сімейна політика в зарубіжних країнах	Лекція	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи; використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.	0
2	Тема 2: Сімейна політика в зарубіжних країнах	Семінар	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	2

2	Тема 3. Міжнародні стандарти захисту прав дитини	Лекція	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	0
3	Тема 3. Міжнародні стандарти захисту прав дитини	Індивідуально-консультаційна робота	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.	6
2	Тема 4. Вітчизняні стандарти захисту прав дитини	Лекція	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.	0
2	Тема 5. Проблеми імплементації принципів сімейного права у національне законодавство України	Лекція	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема,	0

			результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	
2	Тема 5. Проблеми імплементації принципів сімейного права у національне законодавство України	Семінар	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.	2
2	Тема 6 Рівність як фундаментальний принцип регулювання сімейних відносин (гендерний аспект)	Лекція	Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.	0

2	Тема 6. Рівність як фундаментальний принцип регулювання сімейних відносин (гендерний аспект)	Семінар	Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.	2
2	Тема 7. Проблеми застосування принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї	Лекція	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	0
	Проміжний модульний контроль			5
25	Усього за модулем 1			19

Модуль 2. Способи захисту прав та інтересів учасників сімейних правовідносин

2	Тема 8. Способи захисту сімейних прав та інтересів	Лекція	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	0
2	Тема 8. Способи захисту сімейних прав та інтересів	Семінар	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.	2
2	Тема 9. Судові способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин	Лекція	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	2

2	Тема 9. Судові способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин	Семінар	Застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, збереження й аналізу даних та інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	2
2	Тема 10. Неюрисдикційні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин	Лекція	Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.	0
2	Тема 10. Неюрисдикційні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин	Семінар	Застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, збереження й аналізу даних та інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.	2
2	Тема 11. Договірні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин	Лекція	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних	0

			досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	
2	Тема 11. Договірні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин	Семінар	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.	2
	Проміжний модульний контроль			4
16	Усього за модулем 2			14
Модуль 3. Захист майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин				
2	Тема 12. Законодавчі обмеження майнових прав суб'єктів сімейних правовідносин	Семінар	Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права	2
2	Тема 13. Окремі види аліментних зобов'язань	Лекція	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням	0

			сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.	
2	Тема 13. Окремі види аліментних зобов'язань	Семінар	Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.	2
2	Тема 14. Правове регулювання сурогатного материнства	Лекція	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	0
2	Тема 14. Правове регулювання сурогатного материнства	Семінар	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати	2

			досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.	
2	Тема 15. Особисті немайнові права дитини	Семінар	Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	2
	Проміжний модульний контроль			4
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
12	Усього за модулем 3			17
	Екзамен			50
Усього за курсом				100

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet, використання доступних онлайн платформ.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретико-правові основи сімейної політики і сімейного права

Тема 1. Державна сімейна політика в Україні

План лекційного заняття

1. Сутність державної сімейної політики України

2. Чинники формування державної сімейної політики України
3. Напрями державної сімейної політики в Україні
4. Правові способи забезпечення державної сімейної політики в Україні

План семінарського заняття

1. Генезис державної сімейної політики України
2. Суб'єкти формування та реалізації державної сімейної політики в Україні
3. Правові заходи забезпечення державної сімейної політики в Україні
4. Правові заходи з профілактики правопорушень, соціального сирітства, насилля в сім'ї.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти забезпечення державної сімейної політики в Україні
2. Вплив суспільних інститутів на формування та реалізацію державної сімейної політики в Україні
3. Модель державної сімейної політики в Україні

Питання для самоконтролю

1. Сформулюйте визначення поняття «державна сімейна політика»
2. Проаналізуйте співвідношення змісту понять: «сімейна політика» і «соціальна політика»
3. Назвіть основні чинники формування державної сімейної політики в Україні
4. Назвіть основні напрями державної сімейної політики в Україні
5. Які способи забезпечення державної сімейної політики в Україні Вам відомі?
6. Проаналізуйте вплив суспільних інститутів на формування та реалізацію державної сімейної політики в Україні
7. Схарактеризуйте модель державної сімейної політики в Україні
8. Визначте основні повноваження органів місцевого самоврядування в частині реалізації державної сімейної політики в Україні

Рекомендована література:

Основна: [2]

Допоміжна: [4, 13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-18, 20-22]

Міжнародні видання: [30-31, 38-39]

Монографії: [42, 44, 45-47].

Тема 2. Сімейна політика в зарубіжних країнах

План лекційного заняття

1. Напрями сімейної політики у світі
2. Режими сімейної політики у зарубіжних країнах
3. Моделі сімейної політики у зарубіжних країнах
4. Зарубіжний досвід соціального захисту сім'ї
5. Сімейна політика в країнах Західної Європи

План семінарського заняття

1. Сімейна політика США
2. Сімейна політика Фінляндії
3. Сімейна політика Швеції
4. Сімейна політика Франції
5. Сімейна політика Німеччини

6. Сімейна політика Польщі

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Проблеми формування сімейної політики в країнах ЄС
2. Проблеми реалізації державної сімейної політики в Україні
3. Міжнародні підходи до державного регулювання сфери сімейних відносин

Питання для самоконтролю

1. Які напрями сімейної політики в зарубіжних країнах Вам відомі?
2. Назвіть основні режими сімейної політики у зарубіжних країнах
3. Які моделі сімейної політики сформовані у зарубіжних країнах
4. Які особливості сімейної політики в країнах Західної Європи Вам відомі?
5. Схарактеризуйте сімейну політику США
6. Схарактеризуйте сімейну політику Німеччини
7. Схарактеризуйте сімейну політику Фінляндії
8. Схарактеризуйте сімейну політику Польщі

Рекомендована література:

Основна: [2]

Допоміжна: [4,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14-18, 2]

Міжнародні видання: [28, 29, 33-34,39]

Монографії: [42, 44, 45-47].

Тема 3. Міжнародні стандарти захисту прав дитини

План лекційного заняття

1. Женевська декларація прав дитини 1924 року
2. Загальна декларація прав людини 1948 року
3. Декларація прав дитини, прийнята Генеральною Асамблеєю 1959 року
4. Декларація ООН про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів 1974 року
5. Конвенція про права дитини 1989 року
6. Стратегія з прав дитини (2022-2027рр) «Права дітей в дії: від стабільної реалізації до спільного новаторства».

Індивідуально-консультаційна робота

Завдання 1. Підготувати доповідь на тему: «Пріоритетні напрями Національної стратегії прав дитини»

Завдання 2. Підготувати есе на тему: «Застосування принципу забезпечення якнайкращих інтересів дитини в законодавстві України».

Завдання 3. Зробіть огляд судової практики вирішення спорів у сфері захисту прав дитини.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Регіональні стандарти захисту прав дитини
2. Національні стандарти захисту прав дитини
3. Принцип забезпечення якнайкращих інтересів дитини.

Питання для самоконтролю

1. Які права дитини визначено у Женевській декларації прав дитини?
2. Які права дитини визначено у Загальній декларації прав людини?
3. Які права дитини виокремлено у Декларації прав дитини?

4. Які права дітей та жінок зафіксовано у Декларації ООН про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів
5. Розкрийте зміст основних засад Конвенції про права дитини
6. Назвіть основні напрями визначені у Стратегії з прав дитини (2022-2027 рр).
7. Які регіональні стандарти захисту прав дитини Вам відомі?
8. Які національні стандарти захисту прав дитини Вам відомі?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2]

Допоміжна: [5-6, 10-11]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14-18]

Міжнародні видання: [25-27, 35]

Монографії: [42, 44, 45-47].

Тема 4. Вітчизняні стандарти захисту прав дитини

План лекційного заняття

1. Характеристика основоположних засад Закону України «Про охорону дитинства» (26.04.2002 р. № 2402-III)
2. Права дитини у Національній Стратегії у сфері прав людини (24.03.2021 р. № 119/2021)
3. Національна Стратегія захисту дітей в цифровому середовищі на 2021 – 2026 роки (проект)
4. Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки (розпорядження КМУ від 09.08.2017 р. № 526-р)
5. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі (Указ Президента України від 25.05 2020 року № 195/2020)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Соціально-правові гарантії прав дитини у вітчизняному законодавстві
2. Незаконне переміщення і неповерненням дітей із-за кордону як порушення прав дитини
3. Невід’ємне право на життя

Питання для самоконтролю

1. Гарантії забезпечення прав дитини у Законі України «Про охорону дитинства».
2. Назвіть основні права дитини визначені у Національній Стратегії у сфері прав людини
3. Дайте юридичну оцінку проекту Стратегії захисту дітей в цифровому середовищі на 2021 – 2026 роки
4. Визначте основні напрями захисту прав дитини сформульовані у Стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки
5. Схарактеризуйте основні засади Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі

Рекомендована література:

Основна: [1, 2]

Допоміжна: [5-6, 10-11]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14-18]

Міжнародні видання: [25-27, 35]

Монографії: [42, 44, 45-47].

Тема 5. Проблеми імплементації принципів сімейного права у національне законодавство України

План лекційного заняття

1. Поняття, ознаки та функції принципів сімейного права
2. Система принципів сімейного права та їх класифікація
3. Особливості застосування принципів сімейного права
4. Розвиток принципів сімейного права у праві країн ЄС, Великобританії, США
5. Проблеми імплементації європейських принципів сімейного права у національне законодавство України

План семінарського заняття

1. Місце принципів сімейного права в системі правових принципів
2. Способи фіксації принципів сімейного права у писаному праві
3. Уніфікація як спосіб створення принципів сімейного права ЄС
4. Розвиток принципів сімейного права у праві Канади

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Справа ЄСПЛ «Жупан проти України»
2. Справа ЄСПЛ «Ген та інші проти України»
3. Справа ЄСПЛ «М.Т. проти України»

Питання для самоконтролю

1. Визначте зміст поняття «принципи сімейного права»
2. Які ознаки принципів сімейного права Вам відомі?
3. Які функції принципів сімейного права Вам відомі?
4. Здійсніть класифікацію принципів сімейного права
5. Які особливості застосування принципів сімейного права Вам відомі?
6. Назвіть основні принципи сімейного права США
7. Назвіть основні принципи сімейного права країн ЄС
8. Назвіть основні принципи сімейного права Великобританії

Рекомендована література:

Основна: [1, 2]

Допоміжна: [4-7, 10, 13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [20-21, 23-28]

Міжнародні видання: [30-34, 36, 37]

Монографії: [41, 42, 44, 45].

Тема 6. Рівність як фундаментальний принцип регулювання сімейних відносин (гендерний аспект)

План лекційного заняття

1. Концептуальні засади рівності у регулюванні сімейних відносин
2. Принцип рівності та інститут шлюбу
3. Дія принципу рівності у особистих немайнових та майнових відносинах подружжя
4. Стамбульська конвенція і інститут шлюбу.

План семінарського заняття

1. Вплив гендерного законодавства на інститут шлюбу.
2. Аналіз основних положень Стамбульської конвенції
3. Дискримінація за ознакою статті
4. Співвідношення понять «гендер» і «рівність прав чоловіка та жінки».

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вплив стереотипів на юридично значущі рішення та шляхи їх подолання.
2. Тест на дискримінацію як засіб її ідентифікації
3. Основні міжнародні і європейські документи, що гарантують захист від дискримінації

Питання для самоконтролю

1. Визначте основні концептуальні засади рівності у врегулюванні сімейних відносин
2. Схарактеризуйте вплив принципу рівності на інститут шлюбу
3. Вплив принципу рівності на врегулювання особистих немайнових та майнових відносин подружжя
4. Дайте юридичну оцінку Стамбульській конвенції і визначте її вплив на інститут сім'ї.
5. Яким чином стереотипи впливають на юридично значущі рішення?
6. Які міжнародні і європейські документи, що гарантують захист від дискримінації Вам відомі?

Рекомендована література:

Основна: [1, 2]

Допоміжна: [4-7, 10, 13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [20-21, 23-28]

Міжнародні видання: [30-34, 36, 37]

Монографії: [41, 42, 44, 45].

Тема 7. Проблеми застосування принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї

План лекційного заняття

1. Характеристика принципу державної охорони сім'ї
2. Проблемні аспекти застосування принципу недопустимості втручання у сімейне життя
3. Значення принципу добровільності шлюбу
4. Теоретичні та практичні проблеми дії принципу найкращих інтересів дитини
5. Застосування інших принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Справа «Мамчур проти України» (Заява № 10383/09)
2. Здійсніть огляд судової практики. Справи ЄСПЛ по Статті 8 (права на повагу до приватного і сімейного життя, недоторканності житла і таємності листування)
3. Справа «Савіні проти України» (Заява № 39948/06)

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає зміст принципу державної охорони сім'ї?
2. Наведіть приклади порушень принципу недопустимості втручання у сімейне життя
3. У чому полягає зміст принципу добровільності шлюбу
4. Розкрийте зміст принципу найкращих інтересів дитини
5. Які принципи сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї Вам відомі?
6. Розкрийте зміст справи ЄСПЛ «Кетт проти Великої Британії»

Рекомендована література:

Основна: [1, 2]

Допоміжна: [4-7, 10, 13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [20-21, 23-28]

Міжнародні видання: [30-34, 36, 37]

Монографії: [41, 42, 44, 45].

Змістовний модуль 2. Способи захисту прав та інтересів учасників сімейних правовідносин

Тема 8. Способи захисту сімейних прав та інтересів

План лекційного заняття

1. Проблеми класифікації способів захисту сімейних прав та інтересів у сімейно-правовій доктрині
2. Способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що захищаються.
3. Способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що потребують захисту
4. Способи захисту сімейних прав залежно від порядку захисту.
5. Заходи сімейно-правової відповідальності як способи захисту сімейних прав та інтересів

План семінарського заняття

1. Способи захисту сімейних прав залежно від характеру завдань
2. Способи захисту сімейних прав залежно від ініціатора захисту
3. Способи захисту сімейних прав залежно від суб'єктного складу правопорушення.
4. Способи захисту сімейних прав залежно від юридичного факту, що породжує сімейні правовідносини.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Способи захисту сімейних прав залежно від правових наслідків захисту
2. Способи захисту сімейних прав за правовими наслідками та функціональною спрямованістю
3. Способи захисту сімейних прав за формами захисту сімейних прав та інтересів.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що захищаються
2. Які способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що потребують захисту Вам відомі?
3. Перерахуйте способи захисту сімейних прав залежно від порядку захисту
4. Які заходи сімейно-правової відповідальності Вам відомі?
5. Назвіть способи захисту сімейних прав залежно від характеру завдань
6. Які способи захисту сімейних прав залежно від ініціатора захисту Вам відомі?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 39]

Монографії: [40-44].

Тема 9. Судові способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин

План лекційного заняття

1. Застосування презумпції спільності майна подружжя у судовій практиці

2. Способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин визначені у ч. 2 ст. 16 ЦК.
3. Стягнення грошової компенсації частини вартості майна при вирішенні спору щодо поділу майна подружжя.
4. Проблеми визначення правового режиму кредитних коштів, одержаних один із подружжя під час шлюбу
5. Процесуальні особливості розгляду сімейних справ

План семінарського заняття

1. Стягнення неустойки в порядку ст. 196 СК України як виду сімейно-правової відповідальності за прострочення сплати аліментів
2. Визначення правочину (тобто сімейно-правового договору, шлюбу тощо) недійсним
3. Право на відшкодування шкоди, заподіяної збиранням, зберіганням, використанням та поширенням інформації як окремий спосіб захисту сімейних прав та інтересів
4. Способи захисту особистих немайнових і майнових прав учасників сімейних правовідносин.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Способи захисту сімейних прав, що витікають із відносин шлюбу.
2. Способи захисту сімейних прав, що витікають із відносин усиновлення.
3. Способи захисту сімейних прав спрямовані на припинення сімейних правовідносин.

Питання для самоконтролю

1. Які форми захисту сімейних прав та інтересів вам відомі?
2. Які заходи сімейно-правового захисту Вам відомі?
3. Які заходи сімейно-правової відповідальності Вам відомі?
4. Наведіть приклади застосування презумпції спільності майна подружжя у судовій практиці
5. Назвіть способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин визначені у ч. 2 ст. 16 ЦК.
6. Наведіть приклади стягнення грошової компенсації частини вартості майна при вирішенні спору щодо поділу майна подружжя.

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 39]

Монографії: [40-44].

Тема 10. Неюрисдикційні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика неюрисдикційних форми захисту прав учасників сімейних правовідносин
2. Переговори як альтернативний судовому спосіб вирішення сімейних спорів
3. Медіація як самостійний спосіб врегулювання сімейно-правових спорів
4. Застосування інституту медіації в справах про розірвання шлюбу
5. Врегулювання сімейно-правового спору за участю судді.

План семінарського заняття

1. Альтернативні способи вирішення спорів про розірвання шлюбу
2. Альтернативні способи вирішення спорів про стягнення аліментів
3. Альтернативні способи вирішення спорів у справах про поділ майна подружжя
4. Альтернативні способи вирішення спорів у справах про шлюбний договір

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Самозахист як самостійний спосіб врегулювання сімейно-правових спорів
2. Роль альтернативних способів у вирішенні сімейних спорів
3. Документи, що закріплюють мирне вирішення спорів.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть переваги мирного вирішення сімейних спорів
2. Хто та як може ініціювати застосування способів мирного врегулювання сімейних спорів?
3. Коли корисна сімейна медіація?
4. Які переваги сімейної медіації?
5. Які особливості адвоката в сімейній медіації?
6. Назвіть переваги переговорів перед іншими способами врегулювання сімейних спорів
7. Як працюють переговори при мирному вирішенні сімейного спору?
8. Які підстави проведення врегулювання спору за участю судді?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 39]

Монографії: [40-44].

Тема 11. Договірні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика договірних форм захисту прав учасників сімейних правовідносин
2. Відшкодування матеріальної шкоди за порушення договірного зобов'язання у сімейному праві
3. Відшкодування моральної шкоди за порушення договірного зобов'язання у сімейному праві
4. Шлюбний договір як підстава встановлення речових прав на чуже нерухоме майно.

План семінарського заняття

1. Відшкодування моральної шкоди за порушення цивільно-правового договору
2. Відшкодування моральної шкоди за порушення у сімейному праві
3. Зразки формулювання положення про моральну шкоду
4. Шлюбний договір як договірна форма захисту прав учасників сімейних правовідносин

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Захист прав учасників договірних відносин
2. Сімейний договір як правочин
3. Види сімейних договорів

Питання для самоконтролю

1. Які принципи договірної права Вам відомі?
2. Які договірні форми захисту прав учасників сімейних правовідносин Вам відомі?
3. Класифікуйте сімейно-правові договори
4. Дайте юридичну оцінку шлюбному договору
5. Яким чином здійснюється відшкодування моральної шкоди за порушення договірної зобов'язання у сімейному праві?
6. Яким чином здійснюється відшкодування матеріальної шкоди за порушення договірної зобов'язання у сімейному праві?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10, 12]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 39]

Монографії: [40-44].

Змістовний модуль 3: Захист майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин

Тема 12. Законодавчі обмеження майнових прав суб'єктів сімейних правовідносин

План семінарського заняття

1. Речові правовідносини учасників сімейних правовідносин
2. Зобов'язальні правовідносини учасників сімейних правовідносин
3. Обмеження щодо набуття права власності другим з подружжя на майно, яке є особистою власністю дружини (чоловіка).
4. Обмеження права спільної власності подружжя.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Підстави виникнення права спільної власності подружжя.
2. Вклад як об'єкт спільної власності подружжя.
3. Акції, цінні папери як об'єкт спільної власності подружжя.
4. Новостворене майно об'єкт спільної власності подружжя.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть переваги мирного вирішення сімейних спорів
2. Хто та як може ініціювати застосування способів мирного врегулювання сімейних спорів?
3. Коли корисна сімейна медіація?
4. Які переваги сімейної медіації?
5. Які особливості адвоката в сімейній медіації?
6. Назвіть переваги переговорів перед іншими способами врегулювання сімейних спорів
7. Як працюють переговори при мирному вирішенні сімейного спору?
8. Які підстави проведення врегулювання спору за участю судді?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 39]

Монографії: [40-44].

Тема 13. Окремі види аліментних зобов'язань

План лекційного заняття

1. Аліментні правовідносини в Україні
2. Зобов'язання подружжя щодо взаємного утримання.
3. Аліментні права та обов'язки батьків та дітей
4. Аліментні обов'язки інших членів сім'ї та родичів

План семінарського заняття

1. Обов'язок матері, батька утримувати дитину та його виконання.
2. Характеристика термінів «мінімальний гарантований розмір аліментів», «мінімальний рекомендований розмір аліментів»
3. Визначення розміру заборгованості за аліментами
4. Аналіз позовів, що впливають з обов'язку членів сім'ї по утриманню

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Період стягнення аліментів
2. Умови сплати аліментів
3. Умови нарачування пені за несплату аліментів

Питання для самоконтролю

1. Схарактеризуйте аліментні правовідносини в Україні
2. Проаналізуйте зобов'язання подружжя щодо взаємного утримання
3. Розкрийте зміст аліментних прав та обов'язків батьків та дітей
4. Визначте аліментні обов'язки інших членів сім'ї та родичів
5. Який період стягнення аліментів визначено у сімейному законодавстві України?
6. Схарактеризуйте процедуру визначення розміру заборгованості за аліментами

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 38]

Монографії: [40-44].

Тема 14. Правове регулювання сурогатного материнства

План лекційного заняття

1. Поняття сурогатного материнства та його правового регулювання
2. Законодавство України про сурогатне материнство
3. Сурогатне материнство. Аналіз судової практики
4. Зарубіжний досвід правового регулювання сурогатного материнства.

План семінарського заняття

1. Заборона сурогатного материнства.
 2. Договір сурогатного материнства: наукові дискурси щодо змісту.
 3. Характеристика структурних елементів договору сурогатного материнства.
- Аналіз практики використання в Україні.
4. Обов'язки сурогатного материнства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Справа ЄСПЛ «Парілло проти Італії»

2. Справа ЄСПЛ «Справа Х. проти Об'єднаного Королівства»
3. Справа ЄСПЛ «Еванс проти Сполученого Королівства»
4. Справа № 2-467/11 10.02.2011 року Подільський районний суд міста Києва

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття сурогатного материнства
2. Які нормативно-правові акти регулюють питання правового регулювання застосування сурогатного материнства в Україні?
3. Схарактеризуйте правові підходи до змісту договору сурогатного материнства
4. Назвіть структурні елементи договору сурогатного материнства
5. Які обов'язки сурогатного материнства Вам відомі?
6. Які права сурогатного материнства Вам відомі?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-22]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 38]

Монографії: [40-44].

Тема 15. Особисті немайнові права дитини

План семінарського заняття

1. Юридична оцінка загального, спеціального та індивідуального статусу дитини.
2. Міжнародний процес усиновлення дітей позбавлених батьківської опіки і піклування
3. Немайнові права дитини у Сімейному кодексі України
4. Міжнародні стандарти прав дитини.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Правовий статус дитини, як учасника особистих немайнових правовідносин.
2. Поняття особистих немайнових прав дитини.
3. Здійснення особистого права дитини на належне батьківське виховання.

Питання для самоконтролю

1. Визначте зміст поняття «немайнові права дитини»
2. Які міжнародні стандарти захисту прав дитини Вам відомі?
3. Схарактеризуйте загальний статус дитини
4. Схарактеризуйте спеціальний та індивідуальний статус дитини
5. Які особливості міжнародного процесу усиновлення дітей позбавлених батьківської опіки і піклування Вам відомі?
6. Назвіть права дитини визначені у Сімейному кодексі України

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3]

Допоміжна: [4, 6-10]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16-21]

Міжнародні видання: [26, 30, 33-35, 38]

Монографії: [40-44].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Розподіл балів за семінарські заняття

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1 бал	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE (максимально до 5 балів).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2, 3
Тестовий блок	2
Всього	4, 5

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Послідовність, логічність написання есе, тез, а також підготовка доповіді, презентації, аналізу судової практики, вирішення кейсів та, відповідно, їх захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
3	Послідовність, логічність написання есе, доповіді, але без презентації.
0	Не зроблено індивідуальної роботи.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4)

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	

50-59	Е	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

Результати складання екзамену оцінюються і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сімейного права» використовуються наступні засоби оцінювання:

- екзамен;
- тести;
- підготовка правових та процесуальних документів;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, огляд судової практики, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань (дебати по фабулі тощо).

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми поточного контролю:

- 1) модульні контрольні роботи;
- 2) письмові, усні опитування на семінарських заняттях;
- 3) есе, тези;
- 4) презентація;
- 5) кейс;
- 6) огляд судової практики;
- 7) огляд спеціальної літератури;
- 8) тестування за темами;
- 9) проведення круглих столів, участь у конференціях;
- 10) ділова гра.

В процесі поточного контролю здійснюється СРС над досліджуваним матеріалом: повнота виконання завдань, рівень засвоєння навчальних матеріалів та окремих розділів навчальної дисципліни, робота з додатковою літературою, вміння і навички презентацій, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи тощо.

Перелік питань до поточного контролю у формі МКР 1.

1. Сутність державної сімейної політики України
2. Чинники формування державної сімейної політики України
3. Напрями державної сімейної політики в Україні
4. Правові способи забезпечення державної сімейної політики в Україні
5. Генезис державної сімейної політики України
6. Суб'єкти формування та реалізації державної сімейної політики в Україні
7. Правові заходи забезпечення державної сімейної політики в Україні
8. Правові заходи з профілактики правопорушень, соціального сирітства, насилля в сім'ї.
9. Напрями сімейної політики у світі
10. Режими сімейної політики у зарубіжних країнах
11. Моделі сімейної політики у зарубіжних країнах
12. Зарубіжний досвід соціального захисту сім'ї
13. Сімейна політика в країнах Західної Європи
14. Сімейна політика США
15. Сімейна політика Фінляндії
16. Сімейна політика Швеції
17. Сімейна політика Франції
18. Сімейна політика Німеччини
19. Сімейна політика Польщі
20. Женевська декларація прав дитини 1924 року
21. Загальна декларація прав людини 1948 року
22. Декларація прав дитини, прийнята Генеральною Асамблеєю 1959 року
23. Декларація ООН про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів 1974 року
24. Конвенція про права дитини 1989 року
25. Стратегія з прав дитини (2022-2027pp) «Права дітей в дії: від стабільної реалізації до спільного новаторства».
26. Поняття, ознаки та функції принципів сімейного права
27. Система принципів сімейного права та їх класифікація
28. Особливості застосування принципів сімейного права
29. Розвиток принципів сімейного права у праві країн ЄС, Великобританії, США
30. Проблеми імплементації європейських принципів сімейного права у національне законодавство України
31. Місце принципів сімейного права в системі правових принципів
32. Способи фіксації принципів сімейного права у писаному праві
33. Уніфікація як спосіб створення принципів сімейного права ЄС
34. Розвиток принципів сімейного права у праві Канади
35. Концептуальні засади рівності у регулюванні сімейних відносин
36. Принцип рівності та інститут шлюбу
37. Дія принципу рівності у особистих немайнових та майнових відносинах подружжя
38. Стамбульська конвенція і інститут шлюбу.
39. Вплив гендерного законодавства на інститут шлюбу.
40. Аналіз основних положень Стамбульської конвенції
41. Дискримінація за ознакою статті
42. Співвідношення понять «гендер» і «рівність прав чоловіка та жінки».
43. Характеристика принципу державної охорони сім'ї
44. Проблемні аспекти застосування принципу недопустимості втручання у сімейне життя
45. Значення принципу добровільності шлюбу

46. Теоретичні та практичні проблеми дії принципу найкращих інтересів дитини
47. Застосування інших принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї

Перелік питань до поточного контролю у формі МКР 2.

48. Проблеми класифікації способів захисту сімейних прав та інтересів у сімейно-правовій доктрині
49. Способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що захищаються.
50. Способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що потребують захисту
51. Способи захисту сімейних прав залежно від порядку захисту.
52. Заходи сімейно-правової відповідальності як способи захисту сімейних прав та інтересів
53. Способи захисту сімейних прав залежно від характеру завдань
54. Способи захисту сімейних прав залежно від ініціатора захисту
55. Способи захисту сімейних прав залежно від суб'єктного складу правопорушення.
56. Способи захисту сімейних прав залежно від юридичного факту, що породжує сімейні правовідносини.
57. Застосування презумпції спільності майна подружжя у судовій практиці
58. Способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин визначені у ч. 2 ст. 16 ЦК.
59. Стягнення грошової компенсації частини вартості майна при вирішенні спору щодо поділу майна подружжя.
60. Проблеми визначення правового режиму кредитних коштів, одержаних один із подружжя під час шлюбу
61. Процесуальні особливості розгляду сімейних справ
62. Загальна характеристика неюрисдикційних форми захисту прав учасників сімейних правовідносин
63. Переговори як альтернативний судовому спосіб вирішення сімейних спорів
64. Медіація як самостійний спосіб врегулювання сімейно-правових спорів
65. Застосування інституту медіації в справах про розірвання шлюбу
66. Врегулювання сімейно-правового спору за участю судді.
67. Альтернативні способи вирішення спорів про розірвання шлюбу
68. Альтернативні способи вирішення спорів про стягнення аліментів
69. Альтернативні способи вирішення спорів у справах про поділ майна подружжя
70. Альтернативні способи вирішення спорів у справах про шлюбний договір
71. Загальна характеристика договірних форм захисту прав учасників сімейних правовідносин
72. Відшкодування матеріальної шкоди за порушення договірного зобов'язання у сімейному праві
73. Відшкодування моральної шкоди за порушення договірного зобов'язання у сімейному праві
74. Шлюбний договір як підстава встановлення речових прав на чуже нерухоме майно.

Перелік питань до поточного контролю у формі МКР 3.

75. Речові правовідносини учасників сімейних правовідносин
76. Зобов'язальні правовідносини учасників сімейних правовідносин
77. Обмеження щодо набуття права власності другим з подружжя на майно, яке є особистою власністю дружини (чоловіка).
78. Обмеження права спільної власності подружжя.
79. Підстави виникнення права спільної власності подружжя.

80. Вклад як об'єкт спільної власності подружжя.
 81. Акції, цінні папери як об'єкт спільної власності подружжя.
 82. Новостворене майно об'єкт спільної власності подружжя.
 83. Аліментні правовідносини в Україні
 84. Зобов'язання подружжя щодо взаємного утримання.
 85. Аліментні права та обов'язки батьків та дітей
 86. Аліментні обов'язки інших членів сім'ї та родичів
 87. Обов'язок матері, батька утримувати дитину та його виконання.
 88. Характеристика термінів «мінімальний гарантований розмір аліментів», «мінімальний рекомендований розмір аліментів»
 89. Визначення розміру заборгованості за аліментами
 90. Аналіз позовів, що впливають з обов'язку членів сім'ї по утриманню
 91. Поняття сурогатного материнства та його правового регулювання
 92. Законодавство України про сурогатне материнство
 93. Сурогатне материнство. Аналіз судової практики
 94. Зарубіжний досвід правового регулювання сурогатного материнства.
 95. Заборона сурогатного материнства.
 96. Договір сурогатного материнства: наукові дискурси щодо змісту.
 97. Характеристика структурних елементів договору сурогатного материнства.
- Аналіз практики використання в Україні.
98. Обов'язки сурогатного материнства.
 99. Юридична оцінка загального, спеціального та індивідуального статусу дитини.
 100. Міжнародний процес усиновлення дітей позбавлених батьківської опіки і піклування
 101. Немайнові права дитини у Сімейному кодексі України
 102. Міжнародні стандарти прав дитини.
 103. Правовий статус дитини, як учасника особистих немайнових правовідносин.
 104. Поняття особистих немайнових прав дитини.
 105. Здійснення особистого права дитини на належне батьківське виховання.

Перелік питань до екзамену

1. Сутність державної сімейної політики України
2. Чинники формування державної сімейної політики України
3. Напрями державної сімейної політики в Україні
4. Правові способи забезпечення державної сімейної політики в Україні
5. Генезис державної сімейної політики України
6. Суб'єкти формування та реалізації державної сімейної політики в Україні
7. Правові заходи забезпечення державної сімейної політики в Україні
8. Правові заходи з профілактики правопорушень, соціального сирітства, насилля в сім'ї.
9. Напрями сімейної політики у світі
10. Режими сімейної політики у зарубіжних країнах
11. Моделі сімейної політики у зарубіжних країнах
12. Зарубіжний досвід соціального захисту сім'ї
13. Сімейна політика в країнах Західної Європи
14. Сімейна політика США
15. Сімейна політика Фінляндії
16. Сімейна політика Швеції
17. Сімейна політика Франції
18. Сімейна політика Німеччини
19. Сімейна політика Польщі

20. Женевська декларація прав дитини 1924 року
21. Загальна декларація прав людини 1948 року
22. Декларація прав дитини, прийнята Генеральною Асамблеєю 1959 року
23. Декларація ООН про захист жінок і дітей при надзвичайних обставинах та під час збройних конфліктів 1974 року
24. Конвенція про права дитини 1989 року
25. Стратегія з прав дитини (2022-2027pp) «Права дітей в дії: від стабільної реалізації до спільного новаторства».
26. Поняття, ознаки та функції принципів сімейного права
27. Система принципів сімейного права та їх класифікація
28. Особливості застосування принципів сімейного права
29. Розвиток принципів сімейного права у праві країн ЄС, Великобританії, США
30. Проблеми імплементації європейських принципів сімейного права у національне законодавство України
31. Місце принципів сімейного права в системі правових принципів
32. Способи фіксації принципів сімейного права у писаному праві
33. Уніфікація як спосіб створення принципів сімейного права ЄС
34. Розвиток принципів сімейного права у праві Канади
35. Концептуальні засади рівності у регулюванні сімейних відносин
36. Принцип рівності та інститут шлюбу
37. Дія принципу рівності у особистих немайнових та майнових відносинах подружжя
38. Стамбульська конвенція і інститут шлюбу.
39. Вплив гендерного законодавства на інститут шлюбу.
40. Аналіз основних положень Стамбульської конвенції
41. Дискримінація за ознакою статті
42. Співвідношення понять «гендер» і «рівність прав чоловіка та жінки».
43. Характеристика принципу державної охорони сім'ї
44. Проблемні аспекти застосування принципу недопустимості втручання у сімейне життя
45. Значення принципу добровільності шлюбу
46. Теоретичні та практичні проблеми дії принципу найкращих інтересів дитини
47. Застосування інших принципів сімейного права у сфері охорони шлюбу та сім'ї
48. Проблеми класифікації способів захисту сімейних прав та інтересів у сімейно-правовій доктрині
49. Способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що захищаються.
50. Способи захисту сімейних прав залежно від виду прав, що потребують захисту
51. Способи захисту сімейних прав залежно від порядку захисту.
52. Заходи сімейно-правової відповідальності як способи захисту сімейних прав та інтересів
53. Способи захисту сімейних прав залежно від характеру завдань
54. Способи захисту сімейних прав залежно від ініціатора захисту
55. Способи захисту сімейних прав залежно від суб'єктного складу правопорушення.
56. Способи захисту сімейних прав залежно від юридичного факту, що породжує сімейні правовідносини.
57. Застосування презумпції спільності майна подружжя у судовій практиці
58. Способи захисту майнових і немайнових прав учасників сімейних правовідносин визначені у ч. 2 ст. 16 ЦК.
59. Стягнення грошової компенсації частини вартості майна при вирішенні спору щодо поділу майна подружжя.

60. Проблеми визначення правового режиму кредитних коштів, одержаних один із подружжя під час шлюбу
61. Процесуальні особливості розгляду сімейних справ
62. Загальна характеристика неюрисдикційних форми захисту прав учасників сімейних правовідносин
63. Переговори як альтернативний судовому спосіб вирішення сімейних спорів
64. Медіація як самостійний спосіб врегулювання сімейно-правових спорів
65. Застосування інституту медіації в справах про розірвання шлюбу
66. Врегулювання сімейно-правового спору за участю судді.
67. Альтернативні способи вирішення спорів про розірвання шлюбу
68. Альтернативні способи вирішення спорів про стягнення аліментів
69. Альтернативні способи вирішення спорів у справах про поділ майна подружжя
70. Альтернативні способи вирішення спорів у справах про шлюбний договір
71. Загальна характеристика договірних форм захисту прав учасників сімейних правовідносин
72. Відшкодування матеріальної шкоди за порушення договірного зобов'язання у сімейному праві
73. Відшкодування моральної шкоди за порушення договірного зобов'язання у сімейному праві
74. Шлюбний договір як підстава встановлення речових прав на чуже нерухоме майно.
75. Речові правовідносини учасників сімейних правовідносин
76. Зобов'язальні правовідносини учасників сімейних правовідносин
77. Обмеження щодо набуття права власності другим з подружжя на майно, яке є особистою власністю дружини (чоловіка).
78. Обмеження права спільної власності подружжя.
79. Підстави виникнення права спільної власності подружжя.
80. Вклад як об'єкт спільної власності подружжя.
81. Акції, цінні папери як об'єкт спільної власності подружжя.
82. Новостворене майно об'єкт спільної власності подружжя.
83. Аліментні правовідносини в Україні
84. Зобов'язання подружжя щодо взаємного утримання.
85. Аліментні права та обов'язки батьків та дітей
86. Аліментні обов'язки інших членів сім'ї та родичів
87. Обов'язок матері, батька утримувати дитину та його виконання.
88. Характеристика термінів «мінімальний гарантований розмір аліментів», «мінімальний рекомендований розмір аліментів»
89. Визначення розміру заборгованості за аліментами
90. Аналіз позовів, що випливають з обов'язку членів сім'ї по утриманню
91. Поняття сурогатного материнства та його правового регулювання
92. Законодавство України про сурогатне материнство
93. Сурогатне материнство. Аналіз судової практики
94. Зарубіжний досвід правового регулювання сурогатного материнства.
95. Заборона сурогатного материнства.
96. Договір сурогатного материнства: наукові дискурси щодо змісту.
97. Характеристика структурних елементів договору сурогатного материнства. Аналіз практики використання в Україні.
98. Обов'язки сурогатного материнства.
99. Юридична оцінка загального, спеціального та індивідуального статусу дитини.
100. Міжнародний процес усиновлення дітей позбавлених батьківської опіки і піклування
101. Немайнові права дитини у Сімейному кодексі України

102. Міжнародні стандарти прав дитини.
103. Правовий статус дитини, як учасника особистих немайнових правовідносин.
104. Поняття особистих немайнових прав дитини.
105. Здійснення особистого права дитини на належне батьківське виховання.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Проблеми цивільного та сімейного права: навч.-метод. посібник / Є.О. Харитонов, О.М. Калітенко, Д.О. Колодін та ін. Одеса: Фенікс, 2020. 129 с.
2. Самілик Л.О., Чеховська І.В. Сімейне право: практикум. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. – 132 с.
3. Чеховська І. В. Альтернативні способи захисту суб'єктивних прав. навч. посіб.– Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 428 с.

Допоміжна:

4. Божук І., Чеховська І. Перспективи розвитку інституту сімейної медіації в Україні. Вісник Луганського університету внутрішніх справ. 2021. Вип. 2.(94) С. 246-258.
5. Берназюк І.М. Захист права на повагу до приватного і сімейного життя у практиці Європейського суду з прав людини. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. Том 34 (70). № 4. 2020. С.104-110.
6. Гаврик Р.О. Проблеми класифікації способів захисту сімейних прав та інтересів у сімейно-правовій доктрині. Прикарпатській юридичний вісник. Випуск 2(43). 2022. С. 29-33.
7. Гаврик Р.О. До питання про особливості захисту сімейних прав осіб, які перебувають у шлюбі чи інших сімейних союзах в практиці Європейського суду з прав людини // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. С.123.
8. Дутко А. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Серія: “Юридичні науки”. 2020. С. 151.
9. Довга М.О., Чеховська І.В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення сімейних спорів. Ірпінський юридичний часопис. 2023. – Вип. 3 (12). С. 123-138.
10. Поліщук М.Г. Механізм сімейного права для захисту законних очікувань членів сім'ї // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2021. С. 97–100.
11. Самілик Л.О., Чеховська І.В. Правове забезпечення гарантій прав дітей в умовах воєнного стану. Міжнародне право ХХІ століття: сучасність та майбутнє: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародне право ХХІ століття: сучасність та майбутнє», 25 травня 2022 р. / Державний податковий університет, Навчально-науковий інститут права. Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. С. 257-260.
12. Чеховська І. В., Яременко В.С. Право на укладання шлюбного договору. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. Вип. 2. С. 95-98.
13. Явор О. «Сімейне життя» в інтерпретації Європейського суду з прав людини. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 10. С. 44-51

Інформаційні ресурси Інтернет:

14. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
15. Конвенція про права дитини. 20.11.1989 р. ратифіковано постановою ВР № 789-ХІІ від 27.02.91 Верховна Рада України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text.
16. Актуальні питання сімейного права. Тренінг. Національна школа суддів України. <http://nsj.gov.ua/ua/na-dopomogu-suddi/materiali-treningiv-z-navchalnih-kursiv-yaki-vikladautsya-v-nshsu/>
17. Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25 січня 1996 р. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135#Text
18. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок: Конвенція. Міжнародний документ ООН від 18 грудня 1979 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text

19. Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину. Ов'єдо, 4.04.1997 р. Верховна Рада України. Законодавство України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_334#Text.

20. Рішення ЄСПЛ по справі «Жупан проти України» (ZHUPAN v. UKRAINE) від 07.10.2021 Режим доступу: <https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-214071>

21. Рішення ЄСПЛ по справі «Мамчур проти України» (MAMCHUR v. UKRAINE) від 16.10.2015. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a93#Text

22. Рішення у справі «М.Т. проти України». від 19.03.2019. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_d46#Text

23. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 № 2947-III. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

24. Цивільний кодекс України Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Міжнародні видання:

25. Compilation of Venice Commission opinions and reports concerning courts and judges (Strasbourg, 11 December 2019) // Офіційний сайт «Venice Commission: Council of Europe». URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI\(2019\)008-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI(2019)008-e)

26. Compilation of Venice Commission opinions and reports on law-making procedures and the quality of the law (Strasbourg, 29 March 2021) // Офіційний сайт «Venice Commission: Council of Europe». URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI\(2021\)003-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-PI(2021)003-e)

27. Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) 6 May 2022 URL: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

28. Dunja Mijatovic. Estonia should adopt more human rights oriented policies to improve the protection of women and the inclusion of older persons. 2018. URL: <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/estonia-should-adopt-more-human-rights-oriented-policies-to-improve-the-protection-of-women-and-the-inclusion-of-older-persons>

29. Gender wage gap barely moves in Switzerland. Swissinfo. 2022 URL: <https://www.swissinfo.ch/eng/gender-wage-gap-barely-moves-in-switzerland/47469824>

30. Maxym Tkalych, Oksana Safonchuk & Yuliia Tolmachevska. Private Law and human rights: New realities. DIXI 32. July 2020. p. 1-12. URL: <https://doi.org/10.16925/2357-5891>

31. Poland 2021 human rights report. URL: https://pl.usembassy.gov/wp-content/uploads/sites/23/hrr_2021.pdf

32. Swiss Civil Procedure Code. – Way of access: <https://fedlex.data.admin.ch/filestore/fedlex.data.admin.ch/eli/cc/2010/262/20210101/en/pdf-a/fedlex-data-admin-ch-eli-cc-2010-262-20210101-en-pdf-a.pdf>

33. United Nations OHCHR. International Human Rights Law United Nations. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-and-mechanisms/international-human-rights-law>

34. United Kingdom Human Rights report 2021 URL: https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/02/313615_UNITED-KINGDOM-2021-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf

35. Universal Declaration of Human Rights. Режим доступу: <https://www.humanrights.com/what-are-human-rights/universal-declaration-of-human-rights/preamble.html>

36. Universal Periodic Review. URL: <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/upr/upr-main>

37. Vilmati Muudetud. Human Rights. 2019. URL: <https://www.eesti.ee/en/republic-of-estonia/human-rights/human-rights>

38. Iryna Chekhovska, Vladyslav Teremetskyi, Iryna Bozhuk, Liliya Knyazka, Oksana Obryvkina, Lyubov Meniv. Postmortal And Posthumous Reproduction: Ethical and Legal

Approaches To The Legalization. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2021 Vol: 24 P. 1-8.

39. Nataliia A. Bukovynska, Iryna V. Chekhovska, Aliona S. Romanova, Yuliia V. Vyshnevskaya, Natalia V. Lagovska. Legal support of gender policy and the correlation with the concept of “equality of rights”. AVANT, Vol. XIII, № 1 DOI: 10.XXX/avant 2021

Монографії:

40. Гриняк О.Б. Право спільної власності подружжя на житло за законодавством України: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2017 172 с.

41. Захист прав та інтересів учасників майнових відносин: питання теорії і практики: колективна монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, доцента І. Ф. Коваль. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 272 с.

42. Менджул М. Принципи сімейного права (сутність та проблеми застосування): монографія. Ужгород. Видавництво Олександри Гаркуші. 2019. 420 с.

43. Нікітюк О.М. Охорона та захист права спільної власності подружжя: нотаріат, суд, виконавче провадження: монографія (Серія «Процесуальні науки»). Київ: Алерта. 2018. 208 с.

44. Проблеми сучасного сімейного права: монографія / за наук. ред. док. юрид. наук І.С. Лукасевич-Крутник – Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 208 с.

45. Приватно-правові засади захисту прав людини у соціальній державі: монографія / за заг.ред. І. В. Чеховської. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. 572 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/edbec995-a828-4048-a38d-d07fdff7a385>

46. Суб'єкти приватноправових відносин: монографія / за заг. ред. Новицького А.М./ Ірпінь: УДФС України, 2019. 360 с.

47. Чеховська І. В. Державна сімейна політика в Україні: теорія та практика реалізації : монографія. Кам'янець-Подільський : ТОВ „Друкарня “Рута”, 2013. – 736 с.